

Abonnement

Ønsker du selv at bidrage med artikler til tidsskriftet kan du klikke ind på vores hjemmeside www.cepra.dk. Her finder du skrivemanual, oplysninger om de formelle krav og deadlines under menupunktet "Tidsskrift".

Redaktion

Docent Tanja Miller, Professor Palle Rasmussen,
Lektor Vibeke Christensen, Lektor Torben Næsby,
Konsulent Trine Lolk Haslam.

Udgivet af

Center for evaluering i praksis, CEPR, UCN

Henvendelse om CEPRAsriben rettes til
mail: tlh@ucn.dk

Design: Clienti **clienti.** kunder til alle

Tryk: Dafolo
Oplag: 500 stk

ISBN 978-87-991408-3-1
ISSN 1903-8143

■ Hvordan blev de nationale test indført? Ideer som politiske våben

Af: Line Renate Hanssen

SIDE 6

■ De nationale test

- nogle overordnede perspektiver på deres
betydninger for pædagogikken og eleverne

Af: Karen E. Andreassen

SIDE 14

■ Nationale test

- ønskede egenskaber og indfrie krav

Af: Peter Allerup

SIDE 22

■ Tankeløs testning:

Betragtninger om succes, formål og meningen
med at holde skole

Af: Stiv Skov Mortensen

SIDE 30

■ Når nationale test tager livtag med folkeskolen

Af: Lotte Rahbek Schou, Lars Nørgaard, Anja Madsen Kvols,
Anne Marie Haubro Raalskov og Mia Andersen

SIDE 38

■ Børns gættier ved nationale test

Af: Kristine Kousholt

SIDE 46

■ Læreropfattelser og praksis

i relation til det nationale test i dansk/læsning

Af: Lars Holm

SIDE 58

■ Evaluering af innovationskapacitet i erhvervsrettede uddannelser

Af: Christian Ravn Haslam og Claus Andreas Foss Rosenstand

SIDE 64

■ Individualiseret socialitet som elevideal i skolens testpraksisser

Af: Bjørn Hamre

SIDE 74

FORORD

Dette temanummer sætter fokus på de nationale test i folkeskolen. Artiklerne undersøger fra forskellige vinkler hvad nationale test betyder for didaktik og dannelse. De nationale test er nu blevet en del af at holde skole i Danmark og temanummeret her sætter lys på hvorfor og med hvilke formål testene blev indført og om de nationale test lever op til forventningerne.

Den første artikel: 'Hvordan blev de nationale test indført? Ideer som politiske våben' er skrevet af Line Renate Hanssen, Ph.d., Manager, Rambøll Management Consulting.

I denne artikel undersøges, hvordan man i et evalueringsskeptisk land som Danmark når frem til at indføre en lang række nationale test på folkeskoleområdet. Argumentet tager udgangspunkt i teorier om, hvordan man kan forklare ændringer i offentlig politik og hævder, at kampen om ideer er helt central for at forstå udfaldet. I 2004, da resultaterne fra PISA 2003 blev offentliggjort, brugte VK-regeringen resultaterne til at hævde, at problemet med fagligheden havde en social slagside. I forlængelse heraf promoverede de en ny kausalidé om nationale test, der fremhævede, at test fører til, at de svageste elever i skolen løftes til gavn for ligheden i samfundet.

Den anden artikel: 'De nationale test - nogle overordnede perspektiver på deres betydninger for pædagogikken og eleverne' er skrevet af Karen E. Andreasen, Lektor, Institut for Læring og Filosofi, AAU

Artiklen præsenterer en analyse af dele af resultaterne fra et fireårigt forskningsprojekt gennemført 2009 - 2013 omhandlende evaluering i folkeskolen og implementeringen af de nationale test. Med inddragelse af Bernsteins teori om pædagogiske modeller samt empiri fra projektet analyseres testenes konstitutive virkninger i forhold til undervisningen og deres betydninger for eleverne. Analysen viser, at testene kan have virkninger, som står i modsætning til de intentioner deres introduktion blev begrundet med, og at dette blandt andet kan forstås med reference til deres summative design. Elevernes måder at forstå deres egne testresultater var præget af en orientering mod præstation og hierarki.

Den tredje artikel 'Nationale test - Ønskede egenskaber og indfriele krav?' er skrevet af Peter Allerup, Professor, Aarhus Universitet

Artiklen behandler de danske nationale test, hvis fulde navn er egentlig "De Nationale It-baserede Adaptive Obligatoriske Test". Det fulde navn fremhæver, til forskel fra det forkortede, flere vigtige sider af disse test i sammenligning med mange andre typer af test. Altså nogle signaler om, hvad der gør netop disse test specielle. Testene er resultatet af nogle krav om udvikling af nye evalueringsinstrumenter, som fandt sted for ca. 15 år siden, og i dag indgår testene rutinemæssigt i skolens hverdag. Derfor er det også et passende tidspunkt at spørge, om nogle af de krav

og intentioner, der oprindeligt lå bag ved udviklingen, faktisk er blevet indfriet og kan demonstreres opfyldt gennem egenskaber, som man kan undersøge via indsamlede data i dag. Denne artikel har til formål at beskrive et par af de oprindelige krav: Sammenlignelighed af testresultater, adaptivitet i forhold til elevens færdighedsniveau og evne til at formidle brugbare evalueringsresultater.

Den fjerde artikel 'Tankeløs testning: Betragtninger om succes, formål og meningen med at holde skole' er skrevet af Stig Skov Mortensen, cand. pæd., SOPHIA - tænketank for pædagogik og dannelse

Artiklen beskæftiger sig med hvad der sker når de nationale test har fået en rolle som grundlag for vurderingen af skolens succes. Dermed flyttes fokus fra folkeskolens brede dannelseshorisont, som den kommer til udtryk i fx formålsparagraffen, og i denne artikel diskuteres 4 afledte, potentielle problemer ved udviklingen. Problemerne er ikke skarpt adskilte, men viser på hver sin måde en væsentlig pædagogisk faldgrube. Slutteligt skitseres et bud på, hvordan evalueringsforskning kan være med til at vende denne udvikling således, at skolen - og ikke mindst dens pædagogiske praksis - kan opfattes som byggende på nogle formål, der har værdi i sig selv.

Den femte artikel 'Når nationale test tager livtag med folkeskolen' er skrevet af Lotte Rahbek Schou, Lektor, DPU Aarhus Universitet, Lars Nørgaard, Adjunkt, Læreruddannelsen i Aalborg UCN, Anja Madsen Kvols, Lektor, Anne Marie Haubro Raalskov, Folkeskolelærer og cand.pæd.pæd., Virklund Skole, Mia Andersen, Adjunkt, Pædagoguddannelsen Viborg, VIA UC.

Den sjette artikel 'Børns gættier ved nationale test' er skrevet af Kristine Kousholt, Lektor, Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet

Artiklen omhandler børns perspektiver på - og deltagelse i de nationale test. Der tages udgangspunkt i kvalitativt empirisk materiale fremstillet gennem semistrukturerede interview og deltagerobservationer på fire skoler. Det teoretiske (og metodiske) udgangspunkt er kritisk psykologi, hvor der er udviklet en særlig forståelse af og tilgang til børneperspektiver. Artiklens analyser er centreret omkring børnenes gættier ved de nationale test, og analyserne bidrager med underkategorier af disse gættier, der samtidig skal sige noget om testenes forskellige betydninger for forskellige børn. Ambitionen er at forstå børnenes deltagelse ved testene som begrundet i de betingelser, der stiller sig for børnene og herunder begrundet i netop testningen selv.

Den syvende artikel 'Læropfattelser og praksis i relation til de nationale test i dansk/læsning' er skrevet af Lars Holm, Lektor, Ph.d., Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet.

Artiklen beskæftiger sig med de nationale test i dansk/læsning som en måling af elevernes dygtighedsniveau som er blevet en opgave for klassens dansklærer. Denne opgave består ikke kun i at gennemføre testen, men også i at formidle testresultater til forældre og elever, og der forventes desuden, at den enkelte elevs testresultatet anvendes som udgangspunkt for pædagogisk tilrettelæggelse. I denne artikel sættes der fokus på, hvordan lærere forstår og forholder sig til disse opgaver.

Den ottende artikel 'Evaluering af innovationskapacitet i erhvervsrettede uddannelser' er skrevet af Christian Ravn Haslam, Faglærer ved Datauddannelserne, Technology College Aalborg og Ph.D. studerende i Studenterrevuen Innovation & Claus Andreas Foss Rosenstand, Ph.D., Lektor i Digitale Medier, Begge fra Center for Interaktive Digitale Medier og Oplevelsesdesign, Institut for Kommunikation, Aalborg Universitet

Artiklen har fokus på hvordan innovation og uddannelse gennem lovgivningen forbindes. Danmarks økonomiske vækst skal bl.a. sikres gennem udvikling og anvendelse af innovationskapacitet. Landets uddannelser skal derfor sørge for, at studerende besidder de rette innovationskompetencer, hvorfor mange allerede har indført forskellige tiltag herfor.

Det er dog stadig uklart, hvordan uddannelser systematisk kan udvikle og evaluere disse tiltag på en meningsfuld måde set i forhold til den overordnede strategi om at øge, målrette og anvende innovationskapacitet. Artiklen reflekterer over hvilke forhindringer, der er for at gøre dette samt argumenterer for en model, der kan danne udgangspunkt for struktureret arbejde med udvikling og evaluering af innovationskompetencer i undervisning.

Den niende artikel 'Individualiseret socialitet som elevideal i skolens testpraksisser' af skrevet af Bjørn Hamre, ph.d. DPU. Århus Universitet

Artiklen beskæftiger sig med forholdet mellem den enkelte og fællesskabet i lyset af testkultur. Den stiller således følgende beskrivelse af en elev til

diskussion: "Y er en faglig dygtig pige, hun er arbejdssom, målrettet og pligtopfyldende, men med udfordringer, der naturligt kommer på 7. klassetrin, og især på de kommende klassetrin, hvor vi arbejder mere og mere projektorienteret, i grupper osv., er det utroligt svært for Y at administrere arbejdet. Det sociale i gruppearbejdet fylder utroligt meget, både for Y og dem hun arbejder sammen med".

Ønsker alle god læselyst
På redaktionen vegne

Tanja Miller, Docent
Ansvarshavende redaktør

